

7. Aktivity kroužku

Činnost našeho kroužku zahrnuje mnoho různých aktivit. Vedle základní činnosti našeho zookoutku, kterou je péče o chované živočichy, jsou nedílnou součástí aktivit našeho kroužku také vycházky spojené se sběrem živých přírodnin, poznáváním rostlin či krmením lesní zvěře. Uskutečnili jsme i několik exkurzí do zoologických zahrad, přednášek o chovaných zvířatech pro spolužáky z 1.stupně, uspořádali výstavku rostlin a soutěž v jejich poznávání. Někteří členové kroužku pomáhali i s péčí o školní pozemek.

Přehled našich aktivit:

- 1) Péče o chované živočichy
- 2) Práce na školním pozemku
- 3) Přednášky o domácích mazlíčcích
- 4) Vycházky, seznamování s místní faunou a flórou, ochrana přírody
- 5) Sběr a výstavky rostlin, soutěž v poznávání rostlin
- 6) Vánoční vycházky a krmení lesní zvěře
- 7) Vycházky s určováním květin
- 8) Přednášky pro žáky 1.stupně ZŠ
- 9) Odborné exkurze do zoo Praha
- 10) Projektový den
- 11) Ekologická výchova

1) Péče o chované živočichy

Čištění králičkovy klece

Péče o křečička džungarského

Péče o želvy

Příprava zeleného krmení

Čištění králičkovy klece

Péče o pískomily

Péče o čistotu

Krmení želv

Péče o želvy

Péče o rybičky

2) Práce na školním pozemku

Někteří členové kroužku projevili mimořádnou iniciativu také při práci na školním pozemku, kde nám byl přidělen jeden záhonek k pěstování čerstvé zeleniny pro naše zvířátka.

3) Přednášky o domácích mazlíčcích

Úvod schůzek našeho kroužku je tradičně vyhrazen minipřednáškám aktivních členů, kteří ostatní členy kroužku seznamují se zajímavostmi ze života svých domácích mazlíčků nebo jiných pozoruhodných živočichů.

Ukázky některých přednášek jsou přílohou této zprávy.

4) Vycházky, seznamování s místní faunou a flórou, ochrana přírody

V rámci aktivit našeho kroužku uskutečňujeme vycházky do okolí školy a seznamujeme se s místní faunou i flórou. Provádíme poznávání a určování rostlin i zvířat, pozorujeme změny v přírodě, působení lidské činnosti v okolí naší školy, zvažujeme možnosti ochrany přírody. Žáci se na vycházkách učí prakticky poznávat přírodní hodnoty a pozoruhodnosti našeho regionu, uvědomují si příčiny a následky poškozování životního prostředí a snaží se v rámci svých možností o nápravu.

Sběr odpadků v přírodě

5) Sběr a výstavky rostlin, soutěž v poznávání rostlin

Oblíbenou součástí naší činnosti je sběr přírodního materiálu. Pro ostatní spolužáky připravujeme ve vestibulu školy výstavku rostlin, na které naše spolužáky seznamujeme s rostlinami z nejbližšího okolí.

Seznam rostlin z výstavky (písmena a čísla sloužila k identifikaci):

A- zemědělný lékařský	B-kontryhel obecný	C-popenec břechťanolistý
D-šťável kyselý	E-brusnice brusinka	F-bika ladní
1-pryšec kolovratec	2-pomněnka bahenní	3-orsej jarní
4-jetel ladní	5-rozrazil rezekvítek	6-brčál menší
O-kokoška pastuší tobolka	P-rožec polní	R-šťovík kyselý
S-pryskyřník prudký	T-hluchavka bílá	U-hluchavka nachová
7-řepka olejka	9-javor klen	11-zběhovec plazivý
8-javor mléč	10-jírovec maďal	12-vlaštovičník větší
I-česnáček lékařský	J-violka (maceška) rolní	K-starček obecný
L-průtržník lysý	M-mochna jarní	N-penízek rolní

V květnu a červnu jsme uskutečnili naši první soutěžní výstavku zaměřenou na poznávání „neznámých“ rostlin. Tajemnou rostlinou byl kokořík vonný.

Správně určili tuto rostlinu žáci a žákyně: Matěj Lesch, Tereza Vodáková, Marie Vyletová, Jitka Šrámková, Jan Dolejš a Lucie Bulínová. Byli odměněni knihou o přírodě.

6) Vánoční vycházky a krmení lesní zvěře

7) Vycházky s určováním květin

8) Přednášky pro žáky 1.stupně ZŠ

Na konci školního roku 2012/2013 členové kroužku uskutečnili dvě přednášky pro žáky druhých a třetích tříd, ve kterých je seznámili se zajímavostmi ze života chovaných živočichů. Svoji přednášku doplnili praktickými ukázkami.

V pondělí 23.června 2014 se uskutečnil 2.ročník přednášek Chovatelského kroužku ZŠ Kaznějov. Tentokrát jsme připravili dvě novinky. První novinkou bylo využití vizualizéru, díky němuž mohli žáci 1.stupně naší ZŠ sledovat jednotlivá zvířátka a jejich životní projevy v přímém přenosu na plátně. Druhou novinkou bylo použití průhledné hadice k probíhání osmáků degu přímo v rukách dětí. Obě novinky se setkaly s nadšeným ohlasem.

Při přednáškách se žáci 1.-5.ročníků blíže seznámili s životem zvířat chovaných na naší škole. K vidění byly praktické ukázky pískomilů, želv řeckých a vroubených, osmáků degu, křečků džungarských, králíka zakrslého a živorodek duhových. Některá zvířátka byla pro zajímavost také zvážena v přímém přenosu vizualizéru.

Přednášky (celkem pět) byly nejen zpestřením výuky, ale i nezapomenutelným zážitkem pro mnoho dětí a splnily svoji výchovně vzdělávací funkci.

9) Odborné exkurze do zoo Praha

V sobotu 28.9.2013 se vybraní žáci kroužku mladých přírodovědců zúčastnili odborné exkurze do pražské zoo v Troji. V tomto dni se tam slavilo 82. výročí založení zoologické zahrady a 50. výročí chovu goril nížinných. Program pro návštěvníky byl bohatý.

Zúčastnili jsme se slavnostního zahájení této akce a vyslechli úvodní slovo ředitele zoologické zahrady pana Miroslava Bobka. Poté jsme si prohlédli jednotlivé expozice chovaných zvířat a podrobně se seznámili se životem jejich obyvatel. Snad nejvíce na nás zapůsobila nově vytvořená expozice Údolí slonů. Nejdéle jsme se zdrželi u expozice koní převalského a goril nížinných. Na závěr jsme se zúčastnili velice zajímavé a podnětné přednášky pana Víta Lukáše, kurátora chovu primátů, a dozvěděli se mnoho informací o úspěšném chovu ohrožených goril nížinných.

Přípravený program se žákům velice líbil (viz zpráva žákyně Terezy Vodákové v příloze). Odborná exkurze splnila svůj výchovně-vzdělávací význam.

Členové Chovatelského kroužku ZŠ Kaznějov se ve středu 12.6.2014 zúčastnili exkurze do zoo Praha. Celkem bylo vybráno 40 žáků a žákyň, kterým byla nabídnuta účast na této akci jako odměna za mimořádně aktivní a prospěšný přístup k činnostem chovatelského kroužku. Exkurze se nakonec zúčastnilo 35 žáků a žákyň, organizační zajištění a doprovod poskytly Mgr. Milena Mašková, Mgr. Hana Šteflová a Eva Menclová.

Akce proběhla bezproblémově k velké spokojenosti dětí. Zúčastnili jsme se několika komentovaných krmení, prohlédli jsme si nově otevřený pavilon velemloků a seznámili jsme se se způsobem jejich života, navštívili jsme pavilon goril nížinných a sledovali jejich krmění i dovádění mláďat, v pavilonu velkých šelem nás zaujal tygr sumaterský a levhart obláčkový, prošli jsme indonéskou džunglí, navštívili jsme údolí slonů a závěrem zhlédli cvičení lachtanů. Akce se vydařila a splnila svoji výchovně vzdělávací funkci.

V novém pavilonu velemloků

Spokojení členové kroužku se suvenýry ze zoo

10) Projektový den

V úterý 2. 12.2014 se na naší škole uskutečnil Den otevřených dveří-projektové odpoledne v rámci grantového projektu „Duhová škola“, na kterém měla kaznějovská veřejnost možnost nahlédnout do aktivit tohoto projektu. Také náš chovatelský kroužek předvedl svoji činnost. Nejzkušenější členové kroužku seznámili příchozí s prostředím chovu živočichů na naší škole a prezentovali i jednotlivé živočichy. Celkem projevilo zájem o činnost našeho kroužku 120 návštěvníků.

Zájem o ukázkou činnosti našeho kroužku byl velký

Mezi návštěvníky byl i pan starosta

11) Ekologická výchova

Činnost našeho kroužku je úzce spjata s výchovou žáků ke kladnému vztahu k přírodě a její ochraně. Snad nejdůležitější v dnešním přetechizovaném světě, kdy děti mají menší šanci dostat se do kontaktu s reálnou přírodou, je výchova dětí k ohleduplnému vztahu k životnímu prostředí. Kontakt s živými tvory vytváří u většiny žáků pozitivní citový vztah k přírodě a buduje v nich úctu k životu. Tyto postoje si mnozí z nich přenesou i do dospělosti a ve svém rozhodování zcela určitě budou ať už v profesi, či v osobním životě zohledňovat životní prostředí.

Při všech aktivitách našeho kroužku využíváme metodu výchovy prožitkem. Žáci se bezprostředním kontaktem s živočichy v našem zookoutku, ale i přírodou na vycházkách a exkurzích učí pokoře, úctě k životu a k hodnotám, které neumí vytvořit člověk.

Samozřejmostí v našem kroužku je třídění odpadu. Bioodpad vrátíme k následné recyklaci do přírody, nejčastěji se stává součástí kompostu na školním pozemku.

Nevyužití zbytky potravy připravené ke zkompostování

Pro našeho zakrslého králíčka používáme ekologické stelivo, které je tvořeno granulemi z přírodního materiálu, stoprocentně biologicky rozložitelného, takže jeho likvidace je snadná a rychlá jako bioodpadu kompostováním.

Žáci jsou vedeni k uvědomělému šetření s přírodními zdroji. Za slunečního a teplého počasí vypínáme osvětlení v teráriích želv a zvířátka venčíme na školním pozemku ve speciálně připravených klecích. Rovněž nakládání s potravou pro hlodavce musí být hospodárné. Sušená semínka pro hlodavce jsou pečlivě kontrolována, zda byla vylouškána, a nespotřebovaná, nezávadná semínka se vrací zpět do zvířecích mistichek. Každé semínko má tedy svoji cenu.

Žáci jsou vedeni i k ohleduplnému vztahu k handicapovaným a opuštěným živočichům. Nejoblíbenější přednáškou (viz příloha) je přednáška Co dělat při nálezu ježka před zimou. Žáci jsou informováni o možnostech laické pomoci zvířatům v nouzi i o místech, kde najdou stanice pro handicapované živočichy v našem kraji a blízkém okolí..

Dalším přínosem chovu drobných živočichů na škole je i to, že živočichové mohou v případě potřeby posloužit pod dohledem poučeného a zodpovědného člena kroužku jako názorná pomůcka při výuce zoologie a přírodopisu a tím zpestřit vyučování a poskytnout žákům mimořádný zážitek. Žáci se tak setkávají se živou přírodou přímo ve škole a učí se pozitivnímu vztahu ke zvířatům.

Ochrana přírody se projevuje i v zimním období, kdy členové našeho kroužku již tradičně vyrážejí do lesa s vánoční nadílkou krmiva pro volně žijící zvířata.

8. Mezipředmětové vztahy

Při všech činnostech kroužku dochází k propojování mnoha vyučovacích předmětů:

- a) pracovní činnosti-čištění klecí, terárií, akvárií, úklid místnosti, sestavení klecí
- b) pěstitelské činnosti-práce na školním pozemku, pěstování zeleniny
- c) matematika-výpočet krmných dávek, výpočet hmotnosti, porovnávání
- d) fyzika-vážení, jednotky hmotnosti a měření teploty vody, jednotky teploty
- e) přírodověda, zoologie-rozšiřování vědomostí o přírodě, potravě a životních projevech zvířat
- f) dopravní výchova-chování na pozemních komunikacích při vycházkách
- g) jazyková výchova-rozšiřování slovní zásoby a kultury vyjadřování při přednáškách
- h) ekologická výchova-prohlubování kladného vztahu k přírodě a její ochraně, třídění odpadu
- ch) chemie-určování pH vody a půdy, zásaditost, kyselost
- i) ICT výchova-vyhledávání informací, práce s počítačem
- j) zeměpis-země výskytu, vyhledávání na mapě
- k) tělesná výchova- zdatnost, výkonnost a volní vlastnosti při vycházkách a exkurzích

Vážení králíčka

Sestavování klecí pro želvy

Měření teploty vody v akváriu

Používání odborné literatury

Zeměpisné vztahy

Mezipředmětové vztahy:

1.ročník

prvouka – pozorování proměn přírody, živočichové ve volné přírodě (pozorování živočišných druhů), zvířata domácí a jejich mláďata, životní prostředí

matematika – porovnávání velikostí

český jazyk – vypravování o domácích zvířátkách (jak o ně pečujeme), četba jednoduchých článků

2.ročník

prvouka – pozorování proměn přírody, péče o živočichy v zajetí, životní projevy živočichů v přírodě, části těla živočichů

matematika – měření a vážení

český jazyk – popis oblíbeného zvířátka, básně, říkadla, pohádky, bajky, první dětské encyklopedie o zvířátkách

3.ročník

prvouka – problémy životního prostředí, živočichové (společné znaky, vnitřní a vnější stavba těl živočichů, domácí mazlíčci, zoologické zahrady, zvířata volně žijící, rezervace, ohrožená zvířata), zkoumání přírody

matematika – přesné měření a vážení

český jazyk – vypravování, beseda, diskuse -problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí, výchova k životnímu prostředí, encyklopedie o přírodě

Výchovy v 1.-3.ročníku s ohledem na věk v jednotlivých ročnících

vztah člověka k životnímu prostředí, základní podmínky života, ilustrace a popisy obrazů, správné proporce zvířat, prostředí, ve kterém zvířata žijí (domácí, zajetí, volná příroda), správné chování při cvičení v přírodě, zpěv lidových a umělých písní a jednoduché hudební skladby (zvířata, příroda)

Zpracovala: Mgr. Hana Šteflová

9. Závěr

Realizací pravidelné zájmové činnosti kroužku mladých přírodovědců zaměřeného na chovatelské dovednosti se podařilo přímým kontaktem se zvířaty vštípit žákům ohleduplné chování k živým tvorům, přírodě a rozvinout k nim pozitivní a zodpovědný vztah. Prostřednictvím přírodovědných her a činností jsme v žácích prohloubili vědomosti o naší i světové fauně i flóře a vštípilí základní zásady ekologického chování.

Žáci měli možnost při pravidelných aktivitách formou praktického výcviku 1-2x týdně prohloubit znalosti získané v rámci běžné výuky, měli rozděleny služby při péči o drobná zvířata a pozorování jejich života. Pobyt ve skupině žáků se stejným nebo podobným zájmem přispěl k vyšší motivaci, lepším výsledkům a výměně zkušeností v oblasti přírodovědy. Žáci se naučili účinně spolupracovat ve skupině a prokázali základní znalosti chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty. Vyhledávali a třídili informace z přírodovědné oblasti a na základě jejich pochopení je efektivně využívali v praktických činnostech.

Aktivity přírodovědného kroužku se staly nedílnou a oblíbenou součástí zájmových aktiv na škole. Zájem o ně nepolevil ani po ukončení projektu. Žáci i nadále svědomitě pokračují v péči o školní živočichy, rozvíjejí svoje vzdělání v mnoha souvisejících oborech a získávají cenné zkušenosti v chovu drobných živočichů.

10. Použité zdroje:

1. obrázek str.35:<http://akvapedie.cz//images/31.jpeg>
2. obrázek
str.36:http://www.animalsholding.cz/photo.php?id=x_nematobrycon_palmeri.jpg&desc=&fotoname=Tetra_cisařská&adresar=zvirata
3. obrázek str.36: http://rybicky.net/atlasryb/pancernicek_kropenaty
4. obrázek str.48: <http://www.chkolitovel.estranky.cz/fotoalbum/rostliny-bylinneho-patra/rostliny-bylinneho-patra/kokorik-vonny.jpg.-.html>
5. obrázek str.73:<http://www.naturfoto.cz/fotografie/ostatni/jorksirsky-terier-15197.jpg>
6. obrázek fretky str.75:<http://www.infokompas.cz/var/files/5e2c0adad5-2c6554b0cfe38d5064a41ea03061ad0b.jpg>
7. obrázek str.77:
http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/9/91/Yemen_Chameleon_mirror.png/275px-Yemen_Chameleon_mirror.png